

Sebastian Faulks

Waar mijn hart ooit klopte

Vertaald door Dennis Keesmaat

2016 Prometheus Amsterdam

Oorspronkelijke titel *Where My Heart Used to Beat*

© 2015 Sebastian Faulks

© 2016 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en

Dennis Keesmaat

Omslagontwerp Janine Jansen

Foto omslag Trevillion Images

Foto auteur Deborah Feingold

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

www.uitgeverijprometheus.nl

ISBN 978 90 446 3016 9

Voor Veronica

La bellezza si risveglia l'anima di agire...

Dark house, by which once more I stand
Here in the long unlovely street
Doors, where my heart was used to beat
So quickly, waiting for a hand...

Uit 'In Memoriam' van Alfred,
Lord Tennyson

I

Met zijn gratis pinda's en anonimiteit is een vliegveld-lounge een plek waar ik me in de regel wel thuis kan voelen, maar in dit geval was ik te zeer in paniek om te genieten van zijn zelfgenoegzaamheid. Het was een hele klus geweest om er te komen. De rijen op Kennedy Airport liepen tot aan de deuren van de terminal en door de migranten die koffers op de loopbanden bij de check-in hesen had New York wel iets van Lagos.

Ik had iets ergs gedaan en wilde de stad ontvluchten. Terwijl ik aan de Upper West Side in een appartement van mijn vriend Jonas Hoffman had gelogeed, had ik een callgirl besteld. Het nummer had ik uit een telefooncel op Columbus. Het leek me belangrijk om de geslachtsdaad te relativiseren, om over mezelf te lachen zoals je om de partnerkeuze van andere mensen lacht. Een waarachtige blik op mezelf en mijn zorgen: dat was wat ik nodig had.

Ik denk dat ik zou zeggen dat ik een genotzoeker was, iemand die alles wel gezien had, maar toen de conciërge belde om te zeggen dat er een jonge vrouw op weg naar boven was, drong het tot me door dat ik nerveus was. De bel bij de voordeur ging. Ik nam een slok gin met ijs en ging opendoen. Het was elf uur in de ochtend. Ze droeg een olijfgroene overjas en had een praktische tas met een gesp bij zich. Heel even dacht ik dat het een vergissing was en dat ze Hoffmans schoonmaker moest zijn. Alleen de hoge hakken en lippenstift suggereerden iets frivolars. Ik bood haar iets te drinken aan.

'Nee, bedankt, meneer. Een glas water misschien.'

Voor zover ik me haar had ingebeeld, had ik een pin-up voor me gezien – of een del met platinablond haar en rouge. Maar deze vrouw was van onbestemde nationaliteit, Porto Ricaans misschien. Ze was in geen enkel opzicht lelijk, maar ze was ook niet mooi. Ze zag eruit als iemands 38-jarige zus, als degene die een wasserette exploiteerde of achter de balie van een reisbureau in Midtown werkte.

Ik kwam terug met het water en ging naast haar zitten, in Hoffmans enorme woonkamer vol boeken. Ze had haar jas uitgetrokken en droeg een misplaatste cocktailjurk. Het was moeilijk om niet aan haar familie te denken: broers, ouders... kinderen. Ik legde mijn hand op haar knie en voelde het ruwe nylon. Was het de bedoeling dat ik haar kuste? Dat leek te intiem: we hadden elkaar nog maar net ontmoet... Maar ik probeerde het toch, en stuitte op een wereld van vermoeidheid.

Het veroorzaakte een plotselinge herinnering aan Paula Wood, een meisje van zestien dat ik een leven geleden gekust had in een dorpszaal, voordat ik de ontzaglijkheid van verlangen had ontdekt. Deze hoer kussen was alsof ik een etalagepop kuste; het was als een herhaling – of een herinnering; het had niets van een kus. Ik ging naar de keuken en vulde mijn bekeerglas nogmaals half met gin, ijsblokjes en twee schijfjes citroen.

‘Kom mee,’ zei ik, en ik knikte naar de gang met de logeerkamer – mijn kamer – aan het uiteinde. Hoffman hield die aan voor zijn moeder, voor als ze overkwam uit Chicago, en heel even voelde ik me ongemakkelijk toen we naar binnen gingen. Ik schoof mijn schoenen uit en ging op het bed liggen.

‘Je kunt maar beter je kleren uittrekken.’

‘En u kunt me maar beter eerst betalen.’

Ik haalde wat geld tevoorschijn en gaf het haar. Met zo te zien enige onwilligheid trok ze haar kleren uit. Toen ze naakt was, kwam ze naast me staan. Ze pakte mijn hand en haalde hem langs haar onderbuik en borsten. Haar buik was rond en ze had kleine vetophopingen boven de heupen; de bultige navel was verknoeid door de verloskundige. Haar huid was glad en ze had

een blik van concentratie – geen vriendelijkheid of bezorgdheid, meer het soort concentratie van een jongste bediende. Ik voelde me extreem moe en wilde mijn ogen sluiten. Tegelijkertijd voelde ik een verplichting tegenover deze vrouw; het leek erop dat we nu samen betrokken waren in deze situatie, of we het nu leuk vonden of niet.

Na de borsten raakte ik het gepantserde borstbeen aan – en vervolgens het sleutelbeen. Terwijl ik dat deed vroeg ik me af hoe mijn vingers voor haar aanvoelden. Is het als je met je vingers over de huid van een ander streelt slechts wat je van plan bent wat de hitte van een geliefde onderscheidt van de zorgzaamheid van een arts?

Wat deze vrouw voelde was waarschijnlijk geen van beide, maar een eenvoudige wrijving van huid tegen huid. Ik stond op en trok mijn kleren uit, die ik op een stoel legde. Met Annalisa werden dergelijke bewegingen gemaakt in een letterlijk klauwende haast. Ik vreesde altijd dat ik me nooit aan haar zou verzadigen, ik was bang dat ze weg zou gaan voordat we waren begonnen, want ik wist dat ik zodra de deur dichtging weer wanhopig naar haar zou verlangen. En dat was één emotie – de uitzinnige angst – waarvan ik wist dat die niet terecht of echt kon zijn. Dat was iets waarover ik dringend een gezonder standpunt moest innemen.

Er bevond zich een spiegel in Hoffmans logeerkamer die me de weerspiegeling toonde van een oudere man die copuleerde met een vreemdeling: daar had je de zoölogische komedie waarnaar ik hunkerde terwijl ik witte huid zag botsen met bruine, mijn lelijke gezicht rood aangelopen, haar hoofd gebogen en haar achterste uitgestoken. Dit was de primitieve zedenkomedie die ik zag in de levens van anderen, en ik sloeg met genoegen tegen haar billen.

Ik drong er na afloop bij haar op aan dat ze bleef om thee of een biertje te drinken om de uitwisseling een patina van fatsoen te geven. Ze zei tegen me dat ze in Queens woonde en parttime in een schoenenwinkel werkte. Op een vage manier had ik gedacht

dat het een baan op zich was om een hoer in New York te zijn, niet met 'carrière mogelijkheden' en een vakbond, maar op zijn minst met een fulltimepooier onder de straatlantaarn. Meer leek ze me niet te willen vertellen, misschien uit angst om de illusie van glamour te verstoren; volgens mij wilde ze niet dat ik haar zou zien als iemand die naar het magazijn ging om een brogue maatje negenendertig te halen.

Een paar minuten later lag ze met armen en benen wijd op het tapijt voor de open haard van Hoffman, uit op een herhaling. Ik was er niet happig op om nogmaals te beginnen, maar ik wilde haar niet de kans ontzeggen om meer te verdienen. Mijn drijfveer verschilde niet zoveel van de drijfveer die ervoor gezorgd had dat ik aan het einde van de avond in de dorpszaal aanbood te dansen met de moeder van Paula Wood. Beleefdheid misschien, of onwetendheid over wat vrouwen willen.

Toen het voorbij was, gaf ik de vrouw twintig dollar, die ze met een knikje van dank opvouwde en in haar portemonnee stak.

'Wat is dat voor litteken op uw schouder?' vroeg ze.

'Een kogelwond. Een pistool.'

'Hoe –'

'Dat wil je niet weten.'

Ik haalde haar jas en hield die voor haar open; het had iets ongemakkelijks toen ze afscheid nam. Moest ik haar kussen, en zo ja, hoe? Ze beroerde mijn wang en bracht haar lippen vervolgens snel naar de plek waar haar vingertopjes zich hadden bevonden. In zekere zin was dat het meest erotische moment dat zich tussen ons had voltrokken.

Nu ik weer alleen was liet ik me in een grote leunstoel vallen en keek uit over Central Park. Een paar vrouwen renden daar in hun eentje, waarschijnlijk met een spuitbus traangas in hun trainingspak; zelfs op dit middaguur waren er geen moeders met kinderen. Een handvol mannen met koptelefoons van walkmans liep ook over de paden – belagers, leden van de burgerwacht, moeilijk te zeggen, maar ze zagen er niet uit als atleten. Ondanks alle bumperstickers van burgemeester Koch hield in

1980 niemand van New York. Waar moest je van houden in een stad waar als je wegging uit de plaatselijke bar de portier erop stond dat je wachtte tot hij de taxi pal langs de stoeprand had staan, met het portier open, klaar voor de ontsnapping. Het was maar vier straten verderop, maar ze zeiden tegen me dat ik nooit moest lopen.

Nadat ik gedoucht had in de badkamer van Hoffmans moeder, schonk ik nog een glas gin in, liep terug naar de woonkamer en dacht na over de hoer. Ze zeggen dat als je met iemand naar bed gaat al hun eerdere partners zich bij je in bed bevinden, maar dat heb ik nooit zo gevoeld. En hoe dan ook, het moest een behoorlijk bed zijn om de hele waslijst van een professional te huisvesten. Wat ik wel altijd voelde was een vaag besef van mijn eigen voormalige geliefden. Het haar op het kussen, het ongemak van het matras, de afwisselende mate van schuldgevoel... Een heel groot deel van wat ik als jongeman had gehoord en gelezen wekte de overtuiging bij me op dat duurzame seksuele passie, romantische 'liefde', de hoogste vorm van interactie was – misschien zelfs de hoogste staat om je in te bevinden – waarnaar een mens kon streven. Wat had ik jammerlijk gefaald. Hoe zelden had ik het gevoel gehad dat al mijn vreugde en al mijn veiligheid afhingen van de toestemming van een ander – hoewel ik me de eerste keer dat het gebeurd was nog kon herinneren.

Ik was achtentwintig jaar en bevond me in een Italiaans achterafstraatje in het logies van het meisje met wie ik een paar weken verkering had. Zelfs vanaf deze afstand kost het me moeite haar naam te noemen, die drie lettergrepen zonder pijn uit te spreken, dus ik moet haar L. noemen. Aangezien het oorlogstijd was – zo was ik aan de pistoolwond gekomen – waren we ook met elkaar naar bed geweest. Terwijl ik daar stond zag ik de ladekast en het saaie donzen dekbed voor me, en de muren van de kamer hadden de kleuren van de regenboog gekregen. Zelfs de dunne zonneblind leek te gloeien. Ik wierp een blik om me heen om te zien of er een lamp was omgevallen; toen keek ik naar haar, voorovergebogen naar een spiegel terwijl ze zich klaarmaakte voor de

avond en met een witte zakdoek haar mondhoeken depte. Ze stopte, draaide zich om, keek me aan en lachte. Ik deed een stap naar achteren. De hele avond bracht ze dat licht mee in elke kamer waar we doorheen leken te schemeren.

Een paar uur nadat de hoer was vertrokken had ik het gevoel dat mijn ontmoeting met haar niet onopgemerkt was gebleven. Het was niet alleen de manier waarop de conciërge zijn keel schraapte toen ik naar buiten ging of de manier waarop de kelner van mijn gebruikelijke kroeg zijn wenkbrauw optrok toen hij de drank inschonk; zelfs de bedelaar in de deuropening leek te grijnzen toen hij naar me keek. En de volgende dag bedacht ik dat ik maar beter uit New York kon vertrekken.

Het kwam me prima uit om weg te gaan. Ik was naar de stad gekomen voor een medische conferentie en had geluisterd naar een aantal sprekers in de zalen van Columbia in Upper Manhattan. Er was dusdanig veel sponsorgeld van farmaceutische bedrijven dat de onderhorige afgevaardigden op het laatste moment van eenvoudige hotels met een bed en ontbijt rond Murray Hill waren overgeplaatst naar een kamer in het Plaza-hotel. Ik bevond me op een hoge verdieping met een suite als een loods, waar ik weinig aan had. De hele plek was niet zozeer een hotel als wel een monument voor constructiewerk. Ik worstelde tevergeefs met de bediening van de airconditioning, en 's nachts zuchtten en mompelden de afvoerbuizen in mijn ongebruikte zitkamer als de hersens van een uitgeputte gek.

Toen de conferentie voorbij was, had ik besloten mijn verblijf te verlengen door in het appartement van Jonas Hoffman te trekken. Ik had Jonas na de oorlog leren kennen tijdens onze studie medicijnen in Londen, waar hij gearriveerd was op een of ander magisch Amerikaans tapijt van de G.I. Bill of Rights of een beurs van Rhodes. Onze vriendschap had het feit overleefd dat hij rijk was geworden door in zijn spreekkamer aan Park Avenue angstige vrouwen door hun vorige levens te leiden terwijl ik in Kensal Green zat, in een huis dat op een klein stukje lopen van de ne-

ropolis lag. De honoraria voor die lange uren luisteren hadden Hoffman in staat gesteld het appartement over te nemen, waarin ik vanuit de slaapkamer de veranderende kleuren van de herfstbomen kon zien terwijl ik in bed de krant las.

Mijn vlucht naar Londen was omgeroepen, dus ik pakte mijn aktetas en verliet de anonimiteit van de lounge – niet zonder een knagend gevoel, moet ik bekennen: ik stond niet te trappelen om de confrontatie aan te gaan met wat er buiten het vacuüm lag. Ik vroeg me af hoeveel honderden keren ik door de deur van een vliegtuig was gelopen en het scharnier en de klinknagels had aangeraakt terwijl ik bukte en een glimlach opbracht voor het cabinepersoneel met hun keurig gevouwen handen. In mijn stoel bij het raam nam ik een slaappil en sloeg een boek open. Het vliegtuig kwam van zijn plek en reed verder op zijn plompe banden, waarna het in een ander beest veranderde toen het als een bezetene over de startbaan schoot en me tegen de leuning van de stoel drukte.

Mijn medepassagiers sloegen al snel hun puzzelboekjes open of staarden omhoog naar het schot met de film. Mijn stoel bevond zich in een ongemakkelijke hoek, dus door het licht dat op het scherm viel verschenen de personages in gekleurd negatief, als olie op water. De passagier voor me leek er toch door gegrepen, aangezien hij naar voren leunde en zich een weg door zijn zakje met pinda's kauwde.

Na een paar glazen gin voelde ik de slaappil oplossen in mijn bloedbaan; ik deed het schermpje naar beneden, trok een dun dekentje over me heen en zei tegen de stewardess dat ze me rond etenstijd niet wakker moest maken met het dienblad.

De nachtvlucht had me om halfzeven 's ochtends uitgehoest en de dag zag er eindeloos uit terwijl de taxi me door de grijze achterafstraten van Chiswick reed. Toen ik mezelf binnenliet, was ik in de verleiding om meteen naar bed te gaan, maar ik wist uit ervaring dat alles daar alleen maar erger door zou worden. Mevrouw Gomez, de schoonmaakster, had drie weken aan post op

het tafeltje in de gang gelegd. Ik ging er snel doorheen om te zien of er iets met het handschrift van Annalisa bij zat, maar er was slechts één envelop die niet getypt of gedrukt was. Ik scheurde hem open en trof een bericht op een vel wit papier aan:

Beste meneer Hendricks, we zijn onlangs in het appartement op de bovenste verdieping getrokken en geven zaterdagavond een feestje. Als u zin hebt moet u vooral langskomen. Vanaf 8 uur. Heel informeel. Sheeze en Misty.

Ik bezat de begane grond en benedenverdieping van het huis, dat voor de buurt groter dan gemiddeld was. Op de eerste verdieping woonde al meer dan zesentwintig jaar een Poolse weduwe, maar op de bovenste verdieping was het een voortdurend komen en gaan. Door hun namen dacht ik dat de nieuwe bewoners uit Australië kwamen; ik veronderstelde dat het luidruchtig zou worden en dat ze mijn bezwaren vóór wilden zijn; waarschijnlijk hadden ze ook de arme oude mevrouw Kaczmarek uitgenodigd.

In de studeerkamer stond mijn onlangs aangeschafte antwoordapparaat. Ik had er in de winkel een paar uitgeprobeerd en deze uitgekozen omdat er gewone cassettebandjes in gingen en het door de drie duidelijk gemarkeerde knoppen makkelijk te bedienen was. Door de tijd die het nu kostte om terug te spoelen wist ik dat het bijna vol was. Een eigenaardigheid van het apparaat – misschien een vergissing in de manier waarop ik het had ingesteld – was dat het altijd mijn begroeting liet horen voordat het de binnengekomen berichten afspeelde. ‘Dit is het antwoordapparaat van Robert Hendricks...’

Ik ergerde me altijd aan mijn stem. Hij klonk schuurpapierachtig maar onoprecht; hij had iets onnozels. Ik ging zitten met een schrijfblok en een pen terwijl het bandje terugspoelde, en zette me schrap voor mijn eigen vertrouwde en irritante toon: als een narcist vreesde ik hoe ik voor anderen klonk.

Maar wat uit het apparaat kwam was de stem van een vrouw. ‘We weten wat je gedaan hebt, gore klootzak. We weten wat je die

arme vrouw hebt geflikt. Geen wonder dat je bent weggevlucht uit New York.'

Ik herkende de stem niet. Ze had een Amerikaans accent en klonk alsof ze in de vijftig was, of ouder. Ik liep naar de gang en wachtte tot het zou ophouden; ik wilde het niet wissen uit angst tegelijkertijd andere berichten kwijt te raken. Ik hoorde niet de piep die betekende dat er een nieuw bericht begon, maar uiteindelijk klonk er een diepe, mannelijke stem in de studeerkamer. Ik liep terug. Het was mijn stem: de gebruikelijke begroeting met de verzekering dat ik zou terugbellen zodra... Toen begonnen de bellers.

'Ha, Robert, met Jonas. Het spijt me dat ik je in New York gemist heb. Dat gedoe in Denver was echt een ramp. Ik zou het leuker gevonden hebben om je vol te gieten in Lorenzo's. Bel me maar.'

Daar had je het gebruikelijke hoge geluid, gevolgd door nog een bericht. 'Dr. Hendricks, met mevrouw Hope, Gary's moeder. Ik weet dat ik van u de secretaresse moet bellen, maar hij heeft zich weer misdragen...'

Ik ging aan het bureau zitten en pakte het schrijfblok op. Er waren nog veertien berichten, stuk voor stuk heel gewoon. Toen ik de details had genoteerd die mijn aandacht vereisten wiste ik het hele bandje. Toen drukte ik nogmaals op AFSPELEN om er zeker van te zijn dat mijn begroeting intact was. En ja hoor, het gonsde en sprak: 'Dit is het antwoordapparaat van Robert Hendricks...'

Ik begreep niet hoe die grove vrouw langs mijn begroeting was gekomen.

Midden in de nacht werd ik wakker in een manie van een jetlag. Ik geniet van die opwellingen, het is alsof je iets van de kinetische energie van Manhattan hebt geabsorbeerd. Ik ging naar de keuken en zette een pot thee. Wat ik leuk vind aan Amerikanen is dat ze zichzelf serieus nemen. In New York heb je geen diepe wortels of zelfverachting nodig; met een koperen plaat op de deur, een diploma en een positie heb je een voorsprong op de grote hoop

die net binnen komt rijden vanaf Kennedy Airport. En ze hebben gelijk om op die manier te denken. Je leven is iets kleins, maar waarom zou je er geen waarde aan hechten? Niemand anders doet dat voor je.

Met een kop thee ging ik naar het bureau en begon de hoop brieven te openen die geadresseerd waren aan Robert Hendricks, MD, MRCP, FRCpsych. Dat zag eruit als een carrière. Die kwalificaties hadden niets provisorisch of gemaakts, ze waren verworven na hard werk en tijd – na een zekere toewijding in een veld waarin maar weinigen de moed hebben om vol te houden. Ik vroeg me af of het een typisch Engels trekje was om je je hele leven een oplichter te voelen, om bang te zijn dat je elk moment betrapt kon worden – of dat dat een gewone menselijke tekortkoming was. En eigenlijk had ik dat als praktiserend psychiater moeten weten.

Ik pakte mijn aktetas en legde de hotelrekening en een paar visitekaartjes klaar om op te bergen. Toen ik een la opende boven de stapel papieren die ik nooit onder ogen kon komen, zag ik een brief waarover ik me verbaasd had toen ik hem een paar weken eerder had gekregen. Hij kwam uit Frankrijk, had 'Toulon' als poststempel en was door een oude hand met inkt geschreven.

Beste dr. Hendricks,

Vergeef me alstublieft dat ik u zomaar schrijf, maar ik heb iets wat u denk ik misschien wel interessant zult vinden.

In de Eerste Wereldoorlog diende ik als infanterist in het Britse leger aan het westelijk front. (Ik diende trouwens ook in de Tweede, als medisch officier.) Ik heb mijn werkzame leven doorgebracht als neuroloog, met als specialisatie de aandoeningen van ouderen – het geheugen en vergeten, enzovoort. Nu ik het einde van mijn eigen leven nader – ik ben nu heel oud en al een tijdje ziek – heb ik geprobeerd mijn papieren op orde te krijgen. Tijdens dit werk kwam ik in enkele oude dagboeken een man tegen die dezelfde enigszins ongebruikelijke achternaam had als u. Hij bevond zich van 1915 tot 1918 in mijn compagnie.

Ik had dat dagboek al tientallen jaren niet ingezien, maar door iets aan die naam ging er een tweede belletje rinkelen, en toen wist ik het weer. Er was een boek waarvoor ik veel bewondering had gehad toen het een jaar of vijftien geleden was uitgekomen, van ene Robert Hendricks – *De weinige uitgeverijen*. Ik ging naar mijn kast en haalde het tevoorschijn. Wellicht kunt u zich mijn opwindende wel voorstellen toen ik de kleine auteursfoto op de achterflap bestudeerde, die me heel sterk deed denken aan het gezicht van een jonge soldaat die ik al die jaren geleden heb gekend.

Mijn opwindende werd nog groter toen ik ging zitten om het boek te herlezen – wat ik die nacht in één ruk deed. In hoofdstuk vijf stuitte ik op een verwijzing door de auteur – uzelf, geloof ik, dr. Hendricks – naar het feit dat zijn vader een kleermaker was geweest, net als de man die ik in de oorlog had gekend.

In die trant ging het nog een tijdje verder, en hij eindigde met een uitnodiging hem te komen opzoeken. Hij heette Alexander Pereira en het leek erop dat hij me een baan aanbood.

Op zaterdagmiddag ging ik wandelen bij Wormwood Scrubs. Op weg erheen haalde ik Max op, mijn hoogpotige bastaardteriër, in het appartement van de schoonmaakster in Cricklewood, waar hij tijdens mijn afwezigheid was geweest. Hoewel hij verwend werd door meneer Gomez, over wie ik altijd vermoedde dat hij hem paella en koekjes voerde, was hij altijd aandoenlijk blij me te zien; ik had hem toen hij nog een puppy was gered uit een asiel in Northamptonshire en hij leek een hartstochtelijk gevoel van dankbaarheid te koesteren.

We liepen de Scrubs rond en keerden terug aan het lange zuidelijke uiteinde bij de huizen van de gevangenenbewaarders en vervolgens de gevangenis zelf. Ik wijdde een vluchtige gedachte aan de beklagenswaardige mannen daarbinnen, opgesloten in de verwrongen dimensie van tijd in een tuchthuis. Maar het was slechts een vluchtige gedachte. Ik vroeg me vooral af of Annalisa die middag misschien vrij zou zijn. Het vreemde aan 'relaties' is dat

je vaak pas achteraf beseft dat je er in je eentje terecht bent gekomen. Op het moment zelf kan het eerder voelen als een reeks ontmoetingen: een sequentie zonder causaliteit. Pas bij de mogelijkheid dat ik Annalisa niet meer zou zien maakte ik pas op de plaats en bedacht ik hoeveel ruimte de gedachte aan haar innam in mijn leven. Om de een of andere reden kon ik de reikwijdte van dit gevoel niet erkennen of er een betere naam aan geven.

We spraken af dat ik haar nooit zou bellen voor het geval haar 'vriend' de telefoon opnam, maar het stond haar vrij om mij te bellen, en dat deed ze regelmatig. Ik schoof Max achter in de auto en ging naar een telefooncel een eindje van de parkeerplaats van de Scrubs vandaan. Ik kon de opgenomen berichten op afstand beluisteren door mijn eigen nummer te draaien en een apparaatje in het mondstuk van de hoorn te steken terwijl de begroeting afspelde. Ik hoorde mijn stem en activeerde de afstandsbediening. Er waren geen berichten.

Annalisa en ik hadden elkaar een jaar of vijf eerder leren kennen, bij de osteopaat in Queen's Park waar ze werkte als receptionist. Al sinds een groeispurt in mijn tienerjaren mijn onderrug instabiel had gemaakt had ik rugklachten; de grote spieren vonden het nodig om bij de geringste provocatie in een beschermende kramp te schieten (bukken om de televisie aan te zetten was ooit genoeg geweest om het te veroorzaken). Ik had oefeningen, pijnstillers en yoga geprobeerd, maar de enige onfeilbare verlichting kwam van een hardhandige behandeling door een Nieuw-Zeelander die Kenneth Dowling heette.

Annalisa was in de veertig, een aantrekkelijke vrouw die duidelijk respectabel was, gekleed in een nette rok en trui. Pas bij mijn derde bezoek merkte ik iets aan haar ogen – een dromerig licht dat niet strookte met de bureauagenda en de houding van een receptionist. Terwijl we wachtten tot Dowling klaar was met de vorige patiënt, praatte ik met haar over werk en of ze lang moest reizen. Ze had een aangename houding en leek graag te willen praten, alsof niet veel mensen de moeite namen zich met haar in te laten. Na nog een bezoek bleef ik hangen toen ik de

cheque had uitgeschreven. Ik kwam erachter dat Dowling haar op dinsdag en vrijdag niet nodig had; ik zei dat ik wel een assistente in mijn privépraktijk kon gebruiken, iemand die zich over de papierwinkel kon buigen, en vroeg of ze belangstelling had.

Ik voerde mijn gesprekken in een flat in North Kensington boven een buurtwinkel die gerund werd door Ugandese emigrés. Het was geen chique locatie, hoewel het een redelijke weerspiegeling was van de status van mijn specialiteit binnen de Britse geneeskunde. Hij lag in elk geval in een stille straat, en de spreekkamer zelf was luchtig. Er was een keukentje en een douche, naast een klein privékantoor, voorheen waarschijnlijk een slaapkamer, waar ik een dossierkast had staan – en waarin ik Annalisa nu achter een bureau posteerde. Ik sloeg er geen acht op wanneer ze gratis langs me heen schuurde terwijl ze enkele papieren archiverde; ik negeerde de manier waarop ze geen moeite deed haar rok naar beneden te trekken toen die omhoogkroop langs haar dij wanneer ze achter het bureau ging zitten. Mensen praten over ‘spanning’ alsof die tastbaar is, maar je kunt nooit zeker weten wat je deelt en wat zich afspeelt in je verbeelding.

Het moet op haar derde werkdag zijn geweest dat alles duidelijk werd. Ik stond achter haar toen ze bewust een halve stap naar achteren deed. Er was contact. Ze draaide zich om en be-roerde de voorkant van mijn broek op de plek waar onze kleren elkaar hadden geraakt. Ik schat dat het nog geen minuut duurde voordat we de daad verrichtten. Haar buik was licht gezwollen en de achterkant van haar dijen had de stevigheid van de jeugd verloren – hoewel ik deze tekenen van broosheid zowel ontroerend als opwindend vond toen ze over het bureau boog.

Annalisa was eenmaal getrouwd geweest en had nu een langdurige betrekking met een man van in de vijftig die Geoffrey heette. Ze was aan hem gehecht en was niet bereid hun huiselijk leven in gevaar te brengen. Die Geoffrey was een vastgoedadvocaat die in Annalisa's beschrijving – naar mijn mening – klonk alsof hij homoseksueel was. Dat heb ik nooit gezegd, het had geen zin het arrangement te verstoren.

Die zaterdagavond nam ik een langdurig bad en dronk wat gin met vermout en ijs. Toen bedacht ik dat ik naar het feestje boven zou gaan. Ik hoorde dat het begonnen was aangezien de muziek langs de trap sijpelde, hoewel het nog niets was om mevrouw Kaczmarek angst aan te jagen. Sterker nog: het lawaai van de bovenste flat was de laatste tijd veranderd. Tien jaar eerder had het huis getrild door apocalyptische donderslagen, nu leken de liedjes machinaal en niet dreigend. Ik had er niets mee, maar dit laatste geluid was makkelijker te verwerken, als de achtergrondmuziek tijdens een zakenconventie.

De deur werd geopend door een glimlachend meisje met zwart omrande ogen en haar dat zo te zien blond was geverfd. 'Hoi. Ik ben Misty. Kom binnen.'

Ze schonk uit een hele reeks flessen op het aanrecht een glas wijn voor me in.

'Alsjeblieft. Chateau Vergetelheid.' Ze had de opgewekte Australische toon die ik al verwacht had, net als 'Sheeze', de huisgenote, die kwam aanhuppelen. Misty was kleiner en knapper, met sierlijke, fijne gelaatstrekken en een vlekkeloze huid, terwijl Sheeze' gezicht vlekkerig was. In andere opzichten waren ze net een tweeling, met hun blauwe ogen en het ongetemperde optimisme van de jeugd. Ze zagen eruit alsof ze rekenden op geluk.

Hun vrienden waren ook jong, talentvol en zelfverzekerd, of zo kwamen ze op me over. De muziek werd luider, maar ik kon alles nog steeds goed horen terwijl ik mezelf voorstelde aan een kringetje van onbekenden en begon aan die cyclus van zelfonthulling en veroorloofde nieuwsgierigheid. Ik hield er niet van om mensen te vertellen wat ik deed, want dat leek ze onrustig te maken, dus zei ik dat ik in een huisartsenpraktijk werkte, wat goed werd ontvangen. Vervolgens probeerde ik het gesprek aan te sturen op minder persoonlijke onderwerpen: een merkwaardig bericht dat ik op de radio had gehoord of een film die net was uitgekomen.

Ik had nooit goed geweten wat er op feestjes van me verwacht werd. Ik was opgegroeid op het Engelse platteland en was met

verjaardagen of kerst naar dansfeestjes en de huizen van mensen gegaan. Sommige van die avonden, zoals die waarop ik Paula Wood had gekust, konden behoorlijk louche zijn, zelfs toen, in de jaren dertig. Vaak draaide het om een gebeurtenis of evenement: een tennistoernooi op het recreatieterrein of een dorpsfeest in het grote huis. In de zomer glipten mensen de duisternis in en er leken altijd rododendrons te zijn om beschutting te bieden. Ik herinner me de gloeiende sigaretten, het gelach, de ritse-lende bladeren onder de voeten en het gevoel van een koele blote dij.

‘Robert, ik wil je voorstellen aan een vriendin. Dit is Mandy. Ze is verpleegster.’

Misschien was het de medische connectie waardoor mijn gastvrouw dacht dat ik wel zou kunnen opschieten met haar vriendin. Deze verpleegster maakte het makkelijk voor me, want ze praatte aan één stuk door. Ik ging ervan uit dat er een ingewikkeld betoog was dat opgebouwd moest worden, maar na mijn poging haar in de juiste richting te sturen merkte ik dat ze niets te zeggen had; ze was eenvoudigweg bang voor stilte.

Al snel bereikte de muziek een punt waarop een gesprek niet langer mogelijk was, behalve in de smalle keuken. Het leek me onbeleefd nog vóór tien uur weg te gaan. Ik keek op mijn horloge en legde me erbij neer dat ik een kwartier tegen de wasmachine gedrukt zou staan. Ik praatte met een jongeman in een rood geruit overhemd die zei dat hij een boomchirurg was, en met zijn broer, een reisagent.

Ze kwamen allebei dronken op me over. Ze waren aardig tegen me op een verbaasde manier, alsof het een verrassing voor ze was dat ik ervoor had gekozen naar een feestje te komen. Ik voelde een vlaag van jaloezie over wat ik me voorstelde over hun huise-lijk leven: een gewoel van gewillige meisjes met jonge borsten en witte tanden.

‘Dus ik zet die klant in de wacht terwijl ik de luchtvaartmaatschappij bel en het rooster kopieer,’ zei de reisagent, die rode wijn voor zichzelf inschonk. ‘Het is niet echt hersenchirurgie.’

‘Het is niet eens boomchirurgie,’ zei ik.

Mijn poging tot scherpzinnigheid drong tot geen van beide broers door, en toen ik me omdraaide om mijn eigen plastic beker bij te vullen, kwam ik weer oog in oog te staan met de verpleegster.

‘Mag ik je iets vragen?’ zei ze. ‘Doe je ook privépatiënten?’

Ik bekeek haar aandachtig – de grote pupillen, de glazige irissen. ‘Nee.’

Ze drukte haar hand tegen mijn borst. Ik was bang dat ze misschien zou overgeven, maar het leek erop dat ze zich slechts in evenwicht hield.

‘Ik ken iemand die hulp nodig heeft. Hij heeft een vreselijke depressie en –’

‘Ik zei al dat ik een huisarts was. Zulke dingen doe ik niet.’

‘O. Want Misty zei –’

‘Vergeet maar wat Misty zei. Die heb ik een paar uur geleden voor het eerst ontmoet.’

Ik elleboogde en wurmde me een weg de keuken uit, stopte even om Sheeze te bedanken voor het feestje en begaf me naar de overloop. Toen ik weer in mijn eigen appartement was, zette ik de televisie aan en schonk een bel whisky in voordat ik me in mijn ligstoel liet zakken. Het rumoer van het afgelopen uur viel van mijn schouders. Ik stak een sigaret op en vlijde mijn hoofd naar achteren. Er was tijd om een film op video te kijken, en halverwege zou ik een slaappil nemen. Als hij afgelopen was zou ik met oordopjes de laatste muziek buitensluiten, de deksen over me heen trekken en tot de ochtend onder zeil gaan.

Nog geen twintig minuten later werd er voorzichtig bij me aangeklopt.

‘Mag ik binnenkomen?’

‘Hoe wist je dat ik hier woon?’

Het was de verpleegster, Mandy. ‘Dat zei Misty.’

‘Gaat het? Wil je een glas water?’

Ze ging op de bank in de woonkamer zitten en begon te hui-

len. 'Sorry, Robert. Ik weet niet wat ik doe. Maar omdat je ouder bent... En je bent een dokter. Ik zit in de knoei.'

Ik ging naast haar zitten. 'Hoeveel heb je op?'

'Dat weet ik niet. Ik heb wat wijn gedronken voordat ik naar het feestje kwam.'

'Wil je dat ik een taxi voor je bel? Waar woon je?'

'Balham. Mag ik hier even blijven? Ik voel me... De wereld tolt.'

'Ik zal thee voor je zetten.'

Het belangrijkste, dacht ik toen ik met de ketel en een kop rammelde, was om deze vrouw zo snel mogelijk mijn huis uit te krijgen. Toen ik terugkeerde met de thee, zag ik dat ze haar schoenen had uitgetrokken en haar voeten op de bank had gelegd. Een plukje haar zat tegen de zijkant van haar gezicht geplakt en door de onderkant van haar nylon panty waren vochtige plekken zichtbaar.

'Ik bel een taxi terwijl je dit drinkt.'

'Ik hou er op straat wel eentje aan.'

'Dat lukt je nooit.'

'Vast wel. Het is nog geen elf uur.'

Als het erop aan zou komen, dacht ik, zou ik haar gewoon terugbrengen naar haar vrienden boven: ze was hun verantwoordelijkheid. Mandy duwde zich in een zittende positie en bukte om de beker op te pakken, waardoor haar rok omhoog schoof langs haar stevige dijen.

Ik liep naar het raam.

'Woon je alleen?'

'Nee, ik heb twee huisgenotes, maar die zijn er niet. En jij?'

'Ja. Alleen,' zei ik.

'Ben je niet getrouwd?'

'Nee.'

'Vriendin?'

'Luister, Mandy, waarom zorgen we er niet gewoon voor dat je veilig met een taxi teruggaat naar Clapham?'

'Balham. Waarom zo'n haast? Het is morgen zondag. En ik... ik kan wel wat gezelschap gebruiken.'

‘Wat is er aan de hand?’

Er was een verhaal over een man, enige verontwaardiging, een poging mijn medeleven op te wekken... Maar het ontbrak aan verbindende logica en ik werd het beu ernaar te zoeken.

‘... dus ik dacht: en ik dan? Is het niet de hoogste tijd dat ik hier ook wat over te zeggen krijg? En... Wat is dat?’

‘Iemand aan de deur. Iemand anders.’

Ik liep naar de gang en drukte op de knop om de deur te openen. Het was Annalisa, en haar gezicht was zo vol tegenstrijdige emoties dat ik begon te beven.

‘Godzijdank, je bent er,’ zei ze. Ze duwde zich langs me heen de gang in en liep naar de woonkamer, zonder me zelfs maar een kus te geven.

Ze bleef staan en staarde. Opgelaten stelde ik de vrouwen aan elkaar voor.

De gebeurtenissen in de volgende minuut leken zich af te spelen als een tekenfilm, als de beelden op het scherm van het vliegtuig uit New York. Er werd geschreeuwd en er waren beschuldigingen. Annalisa dacht duidelijk dat ik op het punt stond naar bed te gaan met de verpleegster en dat ik haar om die reden had meegenomen naar mijn appartement.

De scheidingsmuur tussen liefde en woede is dun. Ik neem aan dat de behoefte jezelf te beschermen tegen verder leed ervoor zorgt dat mensen tekeergaan tegen degene die ze liefhebben.

Uiteindelijk vertrokken beide vrouwen. Moeizaam liet ik me op de bank zakken. Ik ben ontzettend alleen, dacht ik. Alle verbin-tenissen die ik in meer dan zestig jaar met mensen ben aangegaan kunnen niet verhullen dat ik volkomen alleen ben.